

Nota de premsa

Departament de Comunicació
i Xarxes Socials
comunicacion@ivam.es

FERNANDO S. CASTILLO PROPOSA EN L'IVAM LA CONSTRUCCIÓ D'UNA MEMÒRIA COL·LECTIVA A TRAVÉS D'HISTÒRIES OBLIDADES

4.000 soldats de joguet ocupen l'exposició *Fake Games*. El monument col·lectivitzat

València. "Cal llevar el memorial del pedestal i retornar el poder i la capacitat d'expressió als ciutadans". Així ha presentat Fernando Sánchez Castillo (Madrid, 1970) l'exposició *Fake Games*. El monument col·lectivitzat que es mostra des del 14 de novembre en l'IVAM. Enfront del monument com l'obra d'art per excel·lència associada al poder, l'artista proposa en la galeria 6 que els visitants del museu creen un memorial col·lectiu a partir d'uns soldadets de joguet, inspirats en una de les fotografies més icòniques de la Guerra Civil: Muerte de un miliciano atribuïda a Robert Capa i Gerda Taro.

"Els majors de quinze anys —edat mínima per a allistar-se en les milícies— poden portar-se a casa un soldadet de la instal·lació a canvi d'una reflexió sobre la Guerra Civil que deixaran per escrit sobre les parets de la galeria", ha explicat l'artista sobre la seua proposta. D'aquesta forma, com ha comentat el director de l'IVAM, José Miguel G. Cortés, "els visitants es converteixen en subjectes actius de l'exposició, de la mateixa forma que no s'entén la memòria d'un país sense la participació de tots els homes i dones que han format part d'ella".

L'exposició esmicola les relacions entre art i poder, entre espais públics i memòria col·lectiva que caracteritzen el treball de Fernando S. Castillo. "En aquest cas, l'artista s'ha inspirat en la tradició juguetera valenciana", ha destacat el comissari Miguel Caballero. Partint d'un joguet fabricat en la localitat

FERNANDO S. CASTILLO PROPONE EN EL IVAM LA CONSTRUCCIÓN DE UNA MEMORIA COLECTIVA A TRAVÉS DE HISTORIAS OLVIDADAS

4.000 soldados de juguete ocupan la exposición *Fake Games*. El monumento colectivizado

València. "Hay que quitar el memorial del pedestal y devolver el poder y la capacidad de expresión a los ciudadanos". Así ha presentado Fernando Sánchez Castillo (Madrid, 1970) la exposición *Fake Games*. El monumento colectivizado que se muestra desde el 14 de noviembre en el IVAM. Frente al monumento como la obra de arte por excelencia asociada al poder, el artista propone en la galería 6 que los visitantes del museo creen un memorial colectivo a partir de unos soldaditos de juguete, inspirados en una de las fotografías más icónicas de la Guerra Civil: Muerte de un miliciano atribuida a Robert Capa y Gerda Taro.

"Los mayores de quince años —edad mínima para alistarse en las milicias— pueden llevarse a casa un soldadito de la instalación a cambio de una reflexión sobre la Guerra Civil que dejarán por escrito sobre las paredes de la galería", ha explicado el artista sobre su propuesta. De esta forma, como ha comentado el director del IVAM, José Miguel G. Cortés, "los visitantes se convierten en sujetos activos de la exposición, de la misma forma que no se entiende la memoria de un país sin la participación de todos los hombres y mujeres que han formado parte de ella".

La exposición desmenuza las relaciones entre arte y poder, entre espacios públicos y memoria colectiva que caracterizan el trabajo de Fernando S. Castillo. "En este caso, el artista se ha inspirado en la tradición juguetera

Nota de premsa

Departament de Comunicació
i Xarxes Socials
comunicacion@ivam.es

alacantina d'Ibi que representa a un milicià, l'exposició renova el concepte de monumentalitat creant un memorial en el qual s'eliminen els pedestals, es redueix l'escala, es col·lectivitza i es busca l'intercanvi amb els espectadors. "Conforme vaja avançant l'exposició aquesta brigada de 4.000 soldades anirà disminuint mentre la història oral de la Guerra Civil a València va augmentant a través dels post-it en les parets", ha assenyalat el comissari.

Fake Games. El monument col·lectivitzat es completa amb un memorial map amb peces que col·laboren en la construcció de la iconografia del milicià. En la segona planta s'exposa una col·lecció de fotografies de soldades que s'autoretraten jugant a morir i a matar, recordant la polèmica sobre la célebre fotografia de Capa/Taro en la qual potser el milicià estava escenificant la seua mort i no queia mort de debò.

"Fake Games és un doble negatiu: si el joc és fals, llavors es converteix en real", ha conclòs l'artista sobre el títol d'una exposició que ens convida a reflexionar sobre la dualitat entre ficció i realitat i a aprofundir en les intrahistòries de la Història.

valenciana", ha destacado el comisario Miguel Caballero. Partiendo de un juguete fabricado en la localidad alicantina de Ibi que representa a un miliciano, la exposición renueva el concepto de monumentalidad creando un memorial en el que se eliminan los pedestales, se reduce la escala, se colectiviza y se busca el intercambio con los espectadores. "Conforme vaya avanzando la exposición esta brigada de 4.000 soldados irá disminuyendo mientras la historia oral de la Guerra Civil en València va aumentando a través de los post-it en las paredes", ha señalado el comisario.

Fake Games. El monumento colectivizado se completa con un memorial map con piezas que colaboran en la construcción de la iconografía del miliciano. En la segunda planta se expone una colección de fotografías de soldados que se autorretratan jugando a morir y a matar, recordando la polémica sobre la célebre fotografía de Capa/Taro en la que quizás el miliciano estaba escenificando su muerte y no caía muerto de verdad.

"Fake Games es un doble negativo: si el juego es falso, entonces se convierte en real", ha concluido el artista sobre el título de una exposición que nos invita a reflexionar sobre la dualidad entre ficción y realidad y a ahondar en las intrahistorias de la Historia.